
Biskupiec, st. 1, gm. loco, woj. warmińsko-mazurskie

Informator Archeologiczny : badania 33, 213-214

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

wieku. Była ona przesunięta o około 12-13 metrów na północ od pierzei współczesnej. Uchwycono drewniany chodnik przebiegający niegdyś pod podcieniami, po których pozostały relikty słupów pomieszczonych w nawierzchni chodnika. Przed ułożeniem belek moszczenia nawierzchnia rynku umocniona została faszyną.

3. We wschodniej partii rynku (wykop VII) zaobserwowano jedynie, iż ukształtowane w trakcie użytkowania rynku nawarstwienia ziemne zostały w pasie chodnika przemieszane w trakcie wykonywania kilku nakładających się wykopów instalacyjnych.

4. Początki utwardzania nawierzchni rynku pochodzą dopiero z okresu po powiększeniu rynku w końcu XVIII lub w początku XIX wieku, oraz iż wybrukowano jedynie część obszaru rynku pokrywając ją łamanym kamieniem wapiennym, w którym stwierdzono obecność rynsztoku (kanału ściekowego) wykonanego z różnych gatunków drewna iglastego. W początkach XX kilkakrotnie przebudowywano nawierzchnię.

Stwierdzono również, iż w badanych rejonach brak jest pozostałości, które wiązać można by z funkcjonowaniem miasta począwszy od jego lokacji w końcu XIV wieku aż po wiek XVII. Najstarsze ślady użytkowania terenu rynku pochodzą dopiero z drugiej połowy XVII wieku.

W trakcie badań pozyskano znaczną ilość ruchomego materiału zabytkowego (5840) głównie ułamków naczyń glinianych (4601) i kafi piecowych (856).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w latach 1999-2000”, s. 425-432.

Badania nie będą kontynuowane.

BISKUPIEC, st. 1, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie

- stare miasto (XVII-XVIII w.)

Wyprzedzające badania archeologiczne, przeprowadzone 12 maja, przez mgr Hannę Mackiewicz (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez inwestora prywatnego. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 8 m².

Prace prowadzono w obrębie działek budowlanych o numerach 137/8 i 137/12. Wytyczono dwa wykopy wąskoprzestrzenne, które oznaczono, jako 6a i 6b w obrębie st. I. Wykopy te miały odpowiednio 4,6 i 5,6 metra długości i usytuowane były po osi północny zachód – południowy wschód i północny wschód - południowy zachód. Głębokość wykopów pod ławy nie przekraczała 0,4 m, tak więc wykonano je w warstwach zasypowych i niwelacyjnych. Jedynie w trzech narożnikach wykonano wykopy o wymiarach ca 1,2 x 1,2 m i głębokości 1,4 m (głębokość przemarzania). W stropie wykopu 6a wystąpiła szczątkowa darń, oraz nawarstwienia niwelacyjne w postaci szarej piaszczystej ziemi i jasnobrunatnego piasku. Ponadto między 0 a 3,8 m na głębokości 0,2 metra zalegała wylewka betonowa. Podobna sytuacja została uchwycona w stropie wykopu 6b. Poniżej - we wkopach pod stopy - wystąpiły nawarstwienia osadnicze w postaci brunatno-szarej gliniastej ziemi i ciemnoszarej gliniastej ziemi z drobinami spalenizny i zaprawy wapiennej. Poziom ten na podstawie pozyskanej ceramiki można datować na XVII-XVIII wiek. W spagu wystąpiła warstwa niwelacyjna jasnoszarego i jasnobrunatnego piasku. Nieco klarowniejszą sytuację zarejestrowano w wykopie 6b. Udało się tu mianowicie oddzielić poziomy XVII-to i XVIII-to wieczy zwłaszcza w części północno-wschodniej. Na głębokości od 0,3 do 0,7-0,8 m uchwycono warstwę szarej ziemi z drobinami gruzu i nielicznymi drobinami spalenizny oraz ceramiką XVIII-to wieczną. Poniżej na głębokości od 0,7-0,8 m do 1,1-1,2 m wystąpiła warstwa XVII-to wieczna w postaci brunatnej gliniastej ziemi z domieszką szarej próchnicy i nielicznymi drobinami spalenizny. Spąg stanowi tu warstwa niwelacyjna jasnoszarego (w części północno-wschodniej) i brunatnego (w części południowo zachodniej) piasku.

W części południowo zachodniej tego wykopu uchwycono jedynie warstwę XVII-to wieczną w postaci szarej gliniastej ziemi z drobną spalenizną oraz fragmentami ceramiki. Nie udało się w tym przypadku wydzielić warstwy XVIII-to wiecznej.

Pozyskany materiał zabytkowy był bardzo nieliczny (kilkadziesiąt ułamków) i reprezentowany jedynie przez fragmenty ceramiki naczyniowej oraz kaffi miskowych. Generalnie można go określić, jako pochodzący z XVII i XVIII wieku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

BISKUPIEC, st. 1, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie

- stare miasto (XIX w.)

Wyprzedzające badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 5 do 11 sierpnia, przez mgr Hannę Mackiewicz (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez inwestora prywatnego. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię ca 60 m².

Badania objęły swym zasięgiem działkę o numerze geodezyjnym 138/3 przy ulicy Moniuszki w Biskupcu. Wykop został wytyczony zgodnie z projektem realizacyjnym. Miał on kształt nieregularnego wieloboku o wymiarach 12 x 13 x 6 x 3 x 6 x 9 m. Wykop ten do pełnej głębokości (ca 2,6 m) został wykonany jedynie w części zachodniej i północno-zachodniej, to jest w miejscu, gdzie przyszły budynek ma mieć podpiwniczenie. Na pozostałej części wykonano go tylko do głębokości ca 1 m. Podkreślić należy, iż prace prowadzono w dwóch etapach. Po wykonaniu rozpoznania w postaci dwóch niewielkich wykopów sondażowych oznaczonych jako A i B w części zachodniej i północno-zachodniej (do głębokości ca 1,2 m), wytyczono wykop zasadniczy o wymiarach ca 5 x 10 x 6 x 10 m. W wyniku przeprowadzonych prac odsłonięto szczątkowe ślady zabudowy z pierwszej połowy XIX wieku. Zabudowa ta widnieje na zachowanych planach katastralnych z połowy XIX wieku. Fakt, iż uchwycono tu jedynie partie spągowe fundamentów kamiennych, oraz nieznaczny fragment piwniczki w północno-wschodniej części wykopu, zaledwie do głębokości ca 0,8 m, pozwala stwierdzić, iż wcześniejsze nawarstwienia stratygraficzne (kulturowe) w tej części starego miasta w Biskupcu zostały bezpowrotnie zniszczone w wyniku prac niwelacyjnych prowadzonych w obrębie starego miasta po 1945 roku. Dlatego też oprócz zachowanych szczątków architektonicznych wcześniejszej zabudowy, w obrębie omawianego wykopu uchwycono jedynie nawarstwienia zasypiskowe oraz cal-cowe.

Jeżeli chodzi o materiał zabytkowy, to był on bardzo nieliczny. Były to rozdrobnione fragmenty naczyń ceramicznych o szerokim spektrum chronologicznym poczynając od schyłku późnego średniowiecza, a na późnej nowożytności (XIX wiek) kończąc. Wystąpił także 1 fragment kafla płytowego. Wszystkie materiały zalegały na złożu wtórnym.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

BLEDZEW, st. 45, gm. *loco*, woj. lubuskie, AZP 49-13/66

- opactwo cystersów – XV - XIX w. (1943 r.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w terminie od 3 do 19 listopada, przez mgr Tadeusza Łaskiewicza (autor sprawozdania, Muzeum w Międzyrzeczu). Finansowane przez WKZ w Zielonej Górze. Czwarty sezon badań. Przebadano powierzchnię 61,25 m².

Badania skoncentrowane w rejonie północno-wschodnie nieistniejącego (nieczytelnego na powierzchni) założenia klasztornego - w strefie wschodniego szczytu głównego północnego skrzydła klasztornego i jego styku ze skrzydłem wschodnim.